

7

1-907

საქართველოს მთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა
და კინოს სახელმწიფო ინსტიტუტი

ხელნაწერის უფლებით

ნინო გიორგის ასული გუნდევა-გაბაშვილი

„ინგმარ ბერგმანი და
ფეოდორ დოსტოევსკი: ბუნტისა და
სულის გაორების პრობლება“

17.00.03 – კინო, ტელე- და ეკრანის სხვა ხელოვნება

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

ხელოუნისათმცოდნეობის ქანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის
მოსაპოვებლად

თბილისი
1999

ნაშრომი შესრულებულია საქართველოს შოთა რუსთაველის
სახელობის ოეპრისა და კინოს სახელმწიფო ინსტიტუტის კინოს
ისტორიისა და ოცნების კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ოლდა თაბუკაშვილი
ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი,
პროფესორი

მქანარი:
მიხეილ კალანდარიშვილი
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი,
პროფესორი

ოფიციალური ოპონენტები: ირინა თვალჭრელიძე
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი

დიმიტრი თუხარელი
უკროლოგიურ მუცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი

წამყვანი ორგანიზაცია: საქართველოს თეატრის, მუსიკისა და
კინოს სახელმწიფო მუზეუმი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1999 წლის 25 ივნისს 12
საათზე

საქართველოს შოთა რუსთაველის სახელობის ოეპრისა და
კინოს სახელმწიფო ინსტიტუტის სადისერტაციო
საბჭოს FA 17 01 c#2 სხდომაზე
(ქ. თბილისი, რუსთაველის გამზ. 19)

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია საქართველოს შოთა
რუსთაველის სახელობის ოეპრისა და კინოს სახელმწიფო
ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში

ავტორეფერატი გაიგზავნა 1999 წლის 25 მაისს

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი,
ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი,
დოცენტი

/თამილა ქამუშაძე/

პრობლემის აქტუალურობა

მწერალ ფ. დოსტოევსკის და კინორეჟისორ ი. ბერგმანის
ნაწარმოებებს ასზე მეტი წელი აშორებს. სწორედ უკანასკნელ
ასი წლის მანძილზე წარმოშვა ხელოვნების ერთეული სახე -
კინემატოგრაფი. თუ მოკლედ დაგახსასიათებო ბერგმანისა და
დოსტოევსკის შემოქმედების საერთო თვისებებს, რომლებსაც
არაერთხელ შეხებიან მათი შემოქმედების მკვლევარები, შეიძლება
შემდეგის გამოყოფა:

1. ბერგმანის და დოსტოევსკის, როგორც ხელოვანთა და
მოაზროვნეთა, ინტრავერტობა;
2. პსიქოლოგიური ანალიზისადმი სიყვარული და მიღრეკილება,
ღრმად შეღწევა ადამიანის სულში;
3. ნაწარმოების ლეიტომტივია უძლიერესი აფეთქებებით აღსავს
ცხოვრების წინაშე ასულებისმგებლობის თემა. შემოქმედნი ხშირად
უბრუნდებიან აზრს, რომ ტანჯვას აქვს დანაშაულის
გამოსყიდვის შესაძლებლობა;
4. თავიანთი გმირები გადამყავთ ხელოვნურ ღროსა და სიურცეში;
5. დაბახასიათებელია რომელიღაც ფილოსოფიურად
მნიშვნელოვანი სიტუაციის პირიპითი მოდელირების პრინციპი;
6. ხელოვანთათვის უმნიშვნელია მათი გმირების ცხოვრების
საგნობრივ - მოვლენური, სახოგადოებრივ - პრაქტიკული მხარე;
7. ადანიშნავია კითხვების დასმის მგზნებარე სურვილი, ისინი
ისწრაფიან მიხედნენ, თუ რატომ არის ადამიანი სულ მარტო
და რატომ არ შეიძლება ელოდოს დახმარებას, სად არის
დედამიწა და სად არის ღმერთი;
8. მათ ნაწარმოებებში, თუმცა არც ისე ხშირად, ადამიანი
მართლაც რჩება ადამიანდ, სძლებს, თავისი ადამიანური არსის
დაუზიანებლად;
9. ორივე ხელოვანი გმირებს უტოვებს გადასარჩენ გზას, სანამ
ისინი არ გაჩერებულან, სანამ მათი სული ჯერ კიდევ
ცოცხლობა.

ვ. ქ. 3